

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit vtilissim[us] tractat[us] q[ui] intitulator
horologiu[m] eterne sapi[enti]e**

Seuse, Heinrich

Allosti, 1486

Qualis sit diuina spo[n]sa eterna sapi[enti]a: [et] de ip[s]i[us] amoris
q[ua]litate

urn:nbn:de:hbz:466:1-30857

17
amplius querere noli. fructū tamē non modicū ex his colligere
debes. **P**rimo vt discas in nulla vnq̄ aduersitate desperare: s̄
omne spem in deū ponere: et oratiōis refugia querere in tribula
tionib̄ cūctis: nec viā iusticie ppter rabiē cuiuscūq̄ psecutionis
scruētis deserere et super oia cautelā et circūspectiōē debitā ne
gocys ptractādīs adhibere. **P**relatus enī vel rector fratrum tuorum
cū tu sis: licet in minimo gradu: discas ex his nō statim adhibe
re fidē his q̄ ceteros deferre cōsueuerūt: nec proximorum sugges
tionib̄ q̄buslibet in patrociniū cōductis semp velle adq̄scere:
nec faciliter accusationē aduersus approbatos recipias: quia ex
his disciplina omnis p̄sternit̄: et pestilentibus audacia resistēdi
conferit̄: ac vigor destruit̄ religionis. **S**z causam quā nescis di
ligētissime inq̄ras: vel p teipm vel per viros iustos et puidētes
ac deū timētes: et sic tandē veritate compta cū debito liberamie
sentētiā pferas iustam: et sic pculdubio nōnūq̄ iuenies actores
cause in causa obnoxios eē. **N**ēpe iterdū grauamina idebita su
periorum p̄tendūt: q̄ cēsura monastice discipline effugere cupiūt: et
se pugiles iusticie ac d̄fensores v̄tatis ianit̄ mētunt̄: q̄ se a cor
rectiōib̄ platoꝝ suorum eximere volūt: ac ceteris ianit̄ p̄sse cōcu
piscūt. **S**ic sic te decet causā quā ignoras inq̄rere: inuentā plene
discernerē: et ip̄s h̄ qd̄ cōtra iustos cogitauerūt reddere ī caput
ip̄oz: vt sic gladī eoz itret ī corda ip̄oz: et arc̄ eoz cōfrigat. **S**ic
in iudicis suis capiūt ip̄y: sic lapidāt duo senes pleni iniq̄ cogita
tiōe: q̄ suzannā in d̄no cōfidētē cupiebāt lapidat̄. **S**ic p̄rit aman
hostis et aduersarī ip̄yssim̄ iudeoz: q̄ p iniq̄s regi scās suggesti
ones pplm̄ dei perit̄ laborabat. **S**ic et saul sup̄bissim̄ gladio p̄po
occubuit: q̄ iuste p̄seq̄. **D**iscipulus **P**oiz p̄yssima
p̄ximū nō formidauit. **D**iscipulus moderatrix cā
rum et̄na sapiētia: q̄ electis tuis et bona et mala in bonuz cōuer
tis: hoc solūmodo mihi humilimo famulo tuo in hac materia
faciendū estimo: recurrere sc̄z ad oratiōis p̄sidia corde duoto.
Igit̄ o pat̄ misericordiarū et deus totī cōsolationis peto hūilit̄:
vt miserearis pplō tuo et hereditati tue: et da pacē cordiū et tran
quillitatē tēpoz in diebus nostris. **S**ed et his q̄ oderūt pacez mi
serere ppter nomē tuum benedictū. **I**nfunde eis q̄so spirituz bo
nū: vt ab errorib̄ suis resipiscāt: et ad vnitatē et pacē redeant: vt
tibi oēs in gremio scē m̄ris ecclē catholice vnanimī seruiam̄:
et ad ciuitatē glōsam celestis patrie puenire valeam̄. **A**mē.
Qualis sit diuina sponsa eterna sapientia: et de qualitate amo
ris ip̄ius

Qualis ē dilectus tuus ex di

lecto: o pulcerrima mulier: Si quis solutionē verbi au
dire desiderat: aures nunc prebeat diuini amoris. **Da**
amante: da singulari amore feruentem: et intelliget que dico. **Ex**
amore enī quēuis loquētē nō amans: ebrium potius quā sobrius
estimabit: quia nō interno gustu vim amoris percipit: sed vba tātū
resonare audit: et bñ quidē ebriū: s; nō a vino in quo ē luxuria:
s; in quo ē spūaliū exuberātia gaudiorū. **Nobis** igit̄ tacētibus q̄
tali amoris sup̄ effluētia adhuc lōge distam⁹: ppe autē fieri toto
corde desideramus: anim⁹ amozosus in mediū pcedat: mens in
affectū diuinū prūpat: dicatq; nobis modū qualif a dilecto pre
uentus: et quō ad amorē ipius tract⁹ sit: vt simul ex hoc pateat
qualis sit ex dilecto dilcūs: nec se occultet nimīū: quia amor inten
sus seipm etiā pdere cōsueuit iuitus. **Ue**ite inq̄t anim⁹ amo: o
sus: audite q̄nta fecit dñs aīe mee. **Cū** me flores iuuetus et recēs
anim⁹ tpe vernali ad prata virentia et florū diuersa germina cū
sodalib⁹ coequis vtriusq; sex⁹ ad pfruēda desiderata solacia dul
citer iuitaret: a plerisq; in̄ diuersos ludos vox lasciuiens pstre
pebat. **Caput** enī mouētes: manibus plaudātes: et velut arietes
ouīū exultātes salt⁹ quosdā dabāt: sicq; tripudiādo aiebāt. **Exi**
guū et cū tedio ē tēpus vite nr̄e: et nō ē refrigeriū in fine hoīs: et
nō ē qui agnit⁹ sit reuersus ab inferis: quia ex nihilo nati sumus: et
post hec erim⁹ q̄si nō fuerim⁹. **Venite** ḡ et fruamur bonis q̄ sunt
et vtamur creatura tanq; in iuuetute celerif: vino p̄cioso et vn
gentis nos repleam⁹: et nō p̄treat nos flos t̄pis. **Coronem⁹** nos
rosis anteq; marcescāt: nullū pratū sit qd nō pertrāseat luxuria
nr̄a: vbiq; relinquam⁹ signa leticie: quia hec ē pars nr̄a et hec est
fors nr̄a. **Italia** inq̄m et similia dicētes: frenū cōcupiscētie laxa
bant: et flores quos poterāt singuli carpebāt. **Ego** autē cū paululū
in meip̄o substitissem: et qd nā facerē in animo meo heitarem.
Ecce flores humo nati quos vernali amenitate decoros viderā
et recentē in vere cōspexerā: subito arefacti deciderūt: et dcor oīs
perierat. **Cui⁹** nouitate visionis stupefcūs et in me reuersus cepi
denegare qd nullū ex floribus caducis vellē adamiare: quos taz
breui tpe florere et extēplo arere cōspexerā. **Quadā** igit̄ die duz
animus inq̄etus circūquaq; aspiceret: et velut hymnū vmbro
sum locū peteret ad quiescendū: feruorē declinās meridianum.
ecce e regiōe in sumis excelsisq; verticibus apparuit quasi flos
campi cōspiciuus et ad videndū delectabilis: oibusq; quos ante

12.
viderā floribus incōpabiliter pulcrior apparebat. Ad quē vidē
dum cū festināsem: ecce subito inuitatus nō cōparuit: s; quasi
dea toti⁹ pulcritudinis aī me stetit: q̄ velut rosa rubens ⁊ cādo
re miro refulgēs sole clarius rutilabat: ⁊ eloquā pulcritudinis
dabat: hec cūctoz in se summā optabiliū pferebat: odoreq; sua
uissimo ad modū panthere lōge lateq; diffuso circūq; ad amo
rem suū cūctos trahēbat: voceq; dulcissima sic dicebat. **T**rāsite
ad me oēs qui cōcupiscitis me: ⁊ a generatiōibus meis adīple
mini. **E**go maī pulcre dilcionis ⁊ timoris ⁊ agnitōis ⁊ sancte
spei. **Q**uibus auditis steti attonit⁹: fixisq; oculis in terrā obmu
tui. **S**tupor enī circūdederat me de tāte pulcritudis imensitate
vt oīno respōdere nō possem. **Q**ue clemēntē manū extendēs cor
meū tetigit: ⁊ ad loquendū cōfortauit: aptisq; oculis in eā curi
osius intēdebā ⁊ hec tacit⁹ in corde meo voluebat. **N**on ē huic
similis sup terrā: in aspectu: in pulcritudīe: ⁊ in sensu verborū
Dixiq; itra me. **E**cce vere abyssus amoris: abyssum nūc reppe
ri totius pulcritudis: q; qd̄ diu quesisti nūc inuenisti: quinimo
vltra q̄ cogitare potuisti repperisti. **S**icq; tandē ad eā cūersus
cordis in iubilo dixi clara voce. **O** pulcerrima toti⁹ vniuersita
tis oīm creaturarū: q̄ ex animo letabūdo cōditoris vniuersozū
pdyisti. **E**dicito nobis nomē ⁊ pgeniē tuā: vtrū ne cōdigna sint
⁊ cōgruentia tāte formositati. **I**pa aut vultu sereno: micantib⁹
oculis: labys mellifluis verba depromebat: q̄ auditū corporeū
penetrātia ad cordis tricliniū velut sagitte ignee puolauerunt.
⁊ ad aiām amoris dulcedie liq̄factā sic dicebat. **Q**uī vir d̄side
riorū tu es: ideo thesaurū absconditū cunctoz desiderabilium
punctū ⁊ circūferentiā oīm cōcupiscibiliū: longitudinez: latitu
dinē: sublimitatē: atq; pfundū vniuersoz amabiliū veni ostēde
re tibi. **I**n p̄mis ergo rationē ⁊ interptationez noīs mei scire si
vis: sapientiā eternā me appellari a frigenis cognosce: qd̄ vtiq;
mee cōgruit poptime nobilitati. **N**ihil enim ē in entib⁹ creatis
qd̄ tantū in corde cōditoris: cunctozūq; pfecte amantiū dultius
posset sapere: neq; enī sonit⁹ tube ac fistule ac cythare sambuce
⁊ psalterij ⁊ simphonie dulcisonē seu vniuersozū genera musico
rum: nō phylomene cātus: omniūq; auū suauissim⁹ cōcentus:
aures iuueniles tantū demulcēt nec frēstris vnq; melodia vel
celestis armonia gaudioz vnq; prebere materiā ampliorē. **S**a
por noīs mei velut botrus cipri in vineis engaddi. **C**ipri cum
nardo: nardi ⁊ croci: fistule ⁊ cynamomi cū vniuersis lignis li
bani: mirre ⁊ aloē cū oibus primis yngētis aromatibusq; p̄cio

fissimis. Quasi libanus nō incisus vaporavi habitationē meaz:
z quasi balsamū nō mixtum odor meus. Et hec quidē de noīs
mei interptatione. **P**orro qz amor tuus alta petit: nec coq̄siri
um z paneficū vel vnguētariozū aliozūq; similiū ac dissimiliū
amore cōtent⁹: igitur ac p̄claritatē generis mei inq̄ris. Ad
hec quidē respōdere nō imerito ratiōis ordo exposceret. si facul
tas adesset: z impossibilitas nō obstaret. **S**z tāta generatōis mee
p̄funditas: vt cūctoꝝ mortaliū ingenia excedat. Ego nāq; sum
illa de qua scriptū ē. Generationē eius quis enarrabit? Ego ex
ore altissimi p̄diui: p̄mogenita aī oēm creaturam. Et egressus
meus sicut a p̄ncipio eternitatis. Ego quasi fluius dorix: sicut
aq̄duct⁹ exiui a paradiso. Ab eterno ordinata sū: z ex antiq̄s anteq̄s
terra fieret. Necdū erāt abyssī: z ego iā cōcepta erā: necdū fon
tes aquarū eruperāt: necdū mōtes graui mole cōstitērāt: ante
colles ego p̄turiebar. Adhuc terrā nō fecerat z flumina z cardī
nes orbis t̄re: q̄n p̄parabat celos aderam: q̄n certa lege z gyro
vallabat abyssos: q̄n ethera firmabat sursum: z librabat fōtes aq̄
rum: q̄n circūdabat mari t̄minū suū z legem ponebat aquis ne
trāsirent fines suos: q̄n appēdebat fundamēta t̄re: cū eo erā cūc
ta cōponens: z delectabar per singulos dies ludēs coraz eo om̄i
tēpore. Ludēs in orbe terrarū z delicia mee eē cū filijs hominū
Hūis homo q̄ me audit: qui vigilat ad fores meas q̄: idie: z ob
seruat postes ostij mei: q̄ me iuenerit iueniet vitā z hauriet salu
tē a dño. Sic igit̄ dilc̄s i dilcō sp̄ erā manēs ac dilc̄s ex dilcō sp̄
manās: cū dilcō ab eterno ludēs erā. Dabes igit̄ q̄ s̄iz z vñ p̄cessi
Porro qd̄ sim in eēntia q̄ntū ad plenā cōp̄hensionē: ab hui⁹ p̄
scrutatiōe iubet ratio q̄escere: cū natura ordinata nō tendat ad
ipossi
bilia. **D**iscipulus **D**ū hoc sūmo cū affectu audio:
vix meip̄z p̄re cordis iubilo ca
pere valeo: totusq; sp̄s me⁹ exultat vebement̄ in dño. **Q**uis
mibi det te dilectū sp̄sum ex dilcō genitore p̄genitū: vt iueniā
te foris z deosculer te z iā nemo me despiciet. **S**z obsecro te di
lecte mi: qd̄ cause q̄ tam crebro rebus te corp̄alib⁹ i amore tuo
cōparare cōsueuisti: cū t̄n sc̄dm̄ verba tua z sc̄dm̄ sententiā oim̄
bñphilosophantiū nec cor. **S**apientia **R**eruz altissi
pus sis nec virt⁹ in corpe. **S**apientia **R**eruz altissi
marū verita
tes in sua simplicitate acceptas intellcūs human⁹ capere nō po
test. Et ideo necesse ē eas tradere p̄ imagines z cōsuetas simili
tudines. Pulcritudo q̄ppe mea tanta ē: vt si quis magnis cru
ciatib⁹ multis annis se exponeret: vt vel ad ictū oculi me i tāto

19
decore cōspicere posset: absq; ōni dubio labor p̄mio minus ad
huc respō **Discipulus** Ex quo vt asseris de supce
deret. lestibus ⁊ diuinis reb⁹ aliē

loqui nō possum⁹ nisi p̄ modū corporaliū: liceat simplici discipulo magistro prudētissimo verbū simplex ppouere: cui⁹ declaratiōnē habere cupio. En spēs celi: gloria stellarū: atq; venustas cāpi ex multitudie ppendit florū. Sic nōnūq; decor iuuēcularū seu sponsarū trigenarū ex ornatu attēdit vestimētoꝝ. Un̄ ⁊ auro tecte: gēmis choruscātib⁹ infuse: subtilib⁹ indute: fertis micātib⁹ redemite pulcre **Sapientia:** Prudens pictor pcedunt: tu vero qd: vbi subiectū deficit: accidētia multiplicare cōsuevit: ⁊ qd maculosū eē cognouerit: rubrica linire festinabit: vt ex sophisticata forma ignozetur q; latet anguis in herba. Ridere apparentē cogit: qd nec sensibile qdez ē: sicq; oculos hūanos decipit dū qd deforme sub tegmine ē colorifero splēdore pliniēs reddit formosū. In quo tū magis artificis q; artificiati p̄coniū iure preferē. E regione vō sol radioꝝ suozū circūdat⁹ fulgoribus: aliena nō egit medicata formositate: quē in eēntia sua luminositas tā imensa iuestiuit. Sic sic sapia etna sol iusticie: q̄nimo ipa cuius pulcritudinē sol ⁊ luna mirant: lucē habitās iaccessibile in splēdorib⁹ scōꝝ ex vtero ante luciferū genit⁹ fulgoribus imensissimis circūdat⁹: aliena forinsecus cōpositiōe nō eget: qui ē totū qd ē: qd pulcrū ē: quod speciosū: qd decorū. Cui idē est eē qd pulcrū qd delectabile esse. Omnis nimirū gloria ei⁹ abint⁹ in fimbrys aureis circūamicta varietate. Amictus nāq; lumine sicut vestimēto: tāta ex omni parte luminositatis pulcritudinē resp̄git: vt sui fulgoris excellentiam hūanus oculus ferre nō posset. Non enī inq̄t videbit me homo ⁊ viuet. Deniq; ois creature decor qd aliud ē: q; quoddā speculū in quo sūmi opificis relucet magisteriū: q; si lily vt asseris decorē eiusq; indumētī nitore miraris cur nō miraris lily ozū autorizē: Si venustus aspect⁹ ac decenē ornata facies oculis tuis mūdānis quondā sic cōplacuit: o q; digne p̄ cūctis ineffabilē pulcra: ⁊ p̄ essentiā decora: cordis oculis placebit. Nempe si recte ispereris ornata cūcta cū suis ornamētis: ipius sunt p̄conia qui substantiaz cū qualitate ⁊ ceteris generib⁹ pduxit in eē. Datet igit q; ea q; te vanitatis tēpore ad creaturam trahere solebāt: potius ad hozū oim creatorē trahere debeant absq; eo quod intri **Discipulus** Et quid est hoc quod intri secus latet: secus latet:

Sapientia simplicissime eēntie mee iocundissima
visio: supsubstantialissime diuinitat] mee
popata fruitio: int̄minabilis vite tota simul ⁊ pfecta possessio:
In his enī cūctis beatorū spiritūū agminib⁹ tāta dat̄ iocūditas:
tanta gaudiorū materia geminat̄: vt pre amoris magnitudine
⁊ exultatiōis imensitate mille anni sint añ oculos eorū tanq̄ di
es que p̄teryt. Siq̄dem tota celestis frequētia cōtinue cernētes
tot mirabilia: nouaq; audiētes cātica: oculos in me iugit̄ defix
os habēt: stant suspēsis vultib⁹: ⁊ cordibus amore flagrantibus
in me itendūt: pedes habēt obliquos q̄si ad iubilandū: faciē re
uelatā ad cōtemplandū: sicq; sursū corda leuantes inhyant ore
cordis piter in supna fluēta fontis vite. **Q**q̄ bt̄s qui huic fel
cissime iocūditati: ⁊ iocūdisime felicitati inesse meruerit: qui
choris inferit celestiuū puellarū: q̄ mecū choreas ducentes in ce
lestibus iocūdant̄ felicif: vbi chorus sacrat⁹ virginū post me ca
nētes cursitat̄: ymnosq; dulces psonant. **E**n vnicū amoris v̄bū
de labys mee caritatis egressum ad cor amozosuz: oīm superat
angeloz melodias: omniūq; cytharedoz cytharizantiū armo
nias: oīa deniq; insrumenta musicalia ⁊ symphonias. **E**ya re
spice q̄so mētis nūc in iubilo q̄ abilis sim ad amandū: q̄ affabi
lis ad amplexandū: ⁊ ad posculandū aie sincere q̄ sūme delec
tabilis. **D** dulce ⁊ p̄ciosissimū osculū: labys mellifluis affectuo
se ip̄pressum. **Q**q̄ beata aīa: cui vel ī tota vita sua saltē vnica vi
ce fuerit hoc cōcessum. **N** si ppter hoc etiā mori otigerit: graue
nō erit. **S**ū deniq; semp presto amāti ad reamandū: presens in
thoro: p̄sens in choro: in mēsa: in via: in claustro: in foro: ita vt
nō sit locus vbi nō sit p̄sens caritas de⁹: vbiq; amāti p amozes
correspōdens. **S**ingulare q̄ppe hoc sibi diuina sapia p̄p̄riū inter
cūctas vendicat sp̄sas: vt ad votū amātis vbiq; p̄sens esse pos
sit ⁊ cuncta p se emissa suspiria. desideria imissa: facta seruitia in
presentia nozit: ppter hoc puidebā ait q̄dam amator sapie: dñz
in cōspectu meo semp. **E**t iterū. **P**rop̄ hoc letatū ē cor meuz: ⁊
exultauit lingua mea. **R**ursus tāta ē bonitatis mee p̄rogatiua
singularis: vt si quis ex ea vel modicā guttā ad gustandū susce
perit: de cetero oīa hui⁹ mūdi oblectamēta tanq̄ stercois reputa
bit. **A**moz me⁹ peccatorū sarcinis oneratos exonerat: cōscientiā
purificat: mentē corroborat: pfectis libertatē donat: ⁊ ipsos sic
eterno copulat principio. **Q**uid plura? **Q**ui me sibi in sponsam
accipit: meq; sup omnia diligit: viuit cū tranuillitate: moritur
cū securitate: ⁊ quodāmodo gaudia in presenti inchoat que per

eterna secula durāt. **M**ulta dicimus ⁊ verbis deficiunt: quia eminentiā amoris mei nulla lingua hoīm vel angeloz sufficit enarrā. **E**xperiri potest fari nō potest. **H**ec tñ quasi ex abrupto piecta potius q̄ dicta sūt. **D**iscipulus. **O**imensū de q̄litate diuini amoris. **C**ordis mei tripudiū. **N**ūquid enī nō vere ista ē hora salutis: hora leticie spi ritualis: tēpus visitatiōis ⁊ gr̄e. **D**ies quā fecit dñs: in qua mel lisui facti sunt celi: in qua timor trāsyt in amorē: ⁊ familiarita tis tue gr̄a experiētia fiducia prestat loquēdi pleniorē. **A**periaz igif os meū: ⁊ secreta q̄ tanto tēpore in cubili cordis mei clau sa tenuerā tibi nūc referabo. **U**ulnus q̄q̄ amoris diu inclusum detegā in corde languētis. **T**u scis. **E**xptissimū enī alloquor in arte amādi: qz amor intēsus sociuz nō patif: nō sustinet plurali tatē. **R**egna quippe ⁊ amor sicut olim audiui⁹ socios nō cōpa tiunt. **N**am ⁊ fluius magn⁹ in plures riuos diuisus minorat sic ⁊ amor dū socios querit minuit ⁊ deficit. **O** vnicus ⁊ singu laris cordis mei possessor: nūc ita se habet ad te cordis mei ipe tuosus affect⁹: vt vnice te diligēs vicez sibi singularis repēdi af fectet amoris. **O** q̄ optabile hoc mihi eēt vt me ex noīe cognof ceres: cognitūq; singularif diligeres: ac dilectū inter specialissi mos amicos tibi p̄i eligeres. **O** deus me⁹ vtinā oculo clemētie tue gratiose me respiceres: omniaq; opera meā dirigeres: ⁊ fa miliarissimū amicuz me tibi ac seruum faceres. **O** q̄ letus exis terem: si hec mihi iuxta votuz puenirent. **E**go certe cresi diuici as: ⁊ oīm hominū delicias me habere estimarē. **N**ūc autē qd ⁊ cū gemitu cordis dico te solū ⁊ vnicz diligens oibus amoris legibus cogor cōtentari. **Q**ueso: oēs py amatores aures v̄as p̄ bete: mibiq; cōdescendite: ⁊ inf me ⁊ dilectam dyudicate. **E**cce dilcūs meus vnice⁹ thesaurus mihi ē. ⁊ amoris speculū ipz mihi constitui: facilius possent saxa molliri q̄ mea mens ab ei⁹ amo re reuocari. **Q**ui si dimiserit me ego euz nō dimittā. **U**iuat dñs: si spreuerit me ego fidelis ⁊ cōstans existā. **U**elut turtur solita ria sedebo: qusq; dilectuz recupabo. **E**go nullam recipiā cōsola tionē: ad nullū intendā cōsolatorē: q̄nimo onerosi erunt mihi. **I**pe solus ē quem quero: ab ipō solo consolari potero: pro ipō elegit suspendium aīa mea: ⁊ mortem ossa mea. **S**i abierit cor meū secuz trahit: si redierit: os meū iubilo replebit. **S**iuē come dam siue bibā. vel aliud quodcūq; faciaz: ipē mihi presens est. **I**pe ē quem intendo. **I**pe ē quem requiro. **I**nsipiēs factus suz: amor me coegit. **E**cce dilectum diligere nō expectaui quousq;

senio frigescerē: ac viribus fractis deficere: quousq; decor vultus rosei deperiret: et ruge faciē operirent: et sic exosus factus et amori freno ineptus: necessitate cogēte ad ipm amandū cōfugerem: qui aliam quā diligerē vel a qua diligi cupere: nō haberem. Quinimo cū in flore iuuetutis etas adhuc tenera longevitatē annorū promitteret: et socioz grata consortia adessent: et naturalis cōplexio amori arrideret: multasq; rogantes ac retrahentes haberē: his oibus spretis violas pulcerrimas mihi dulciter arridētes cōtemnebā: facieq; aversa cū gemitu auersabar letus omnia pieci: et te mihi mercedē amoris constitui: ad amorem tuū cōfugi: teq; mihi in dilectū elegi. Nūquid igit o amator meus: gaudiū meū: et dulcedo anime mee: impiū eēt vt me singularitē nō diligeres: et amori tanto tantillū respōderes: non quidē p̄ cūctis solum diligendo: s; in cunctos amorē familiarem impendēdo. Hoc ē pro certo qd me angit et sollicitat: qz tot sūt corda te amātissima caritate amātia que me in amore et omni amorosa exhibitōe antecedūt. Heu heu qd ergo erit de me: Timeo enī vehement: cum in lilia liliorū amator pascer. O me miserū et redolentiaz eorum odoraris me forte cardoni vel vrtice obliuiscaris: et sic damnū amoris tui aliorū ex amore incurrā. Ignosce o dilecte q; sic loquor. Hoc enim vt nosti sibi vis amoris intēsi vendicat: vt legē verbis iponere nesciat: nullūq; nisi dilectū cū dilecto occupatuz aduertat. Valde si audeo dicere sparsus amator es. En sexaginta sūt regine: et octuaginta cōcubine: et adolescētularū non ē numerus. Verūtaniē vna ē columba tua: p̄fecta et imaculata tua: que ceterarū oīm sibi vendicat p̄ncipatū. Deniq; in oibus finib; israel q̄runť adolescentule virgines: et ab ysaac sola eligit et ad regē itroducit. Sic ad assuerū multe itroducte vna oibus p̄fert: et ad ipery cōsortium sublimat. O vna q̄ vna es: et secundā non habes: q̄ felicitē creata: q̄ eximie dotata es: vt vnicū illū thesaurū ad cordis votū possideas. Quis mihi det saturari saltē de micis que cadunt de mensa reliqua. **Sapientia** Valde i excessu mētis ex amorū tuaz. re positus es: quod et verba affectuosa et facies lacrimosa oñdit: s; nūc si tibi oñderē q; te singulari amore diligerē iux̄ oñe desiderii cordis tui qd facerē velles: **Discipulus** Te milies amplecti vellem: et decies milies affcū ḡtulabūdo posulari cuperē: et q̄cquid vnq; aduersi amor sustinere p̄ciperet libēs cūcta ferrez. En aia mea dñe mi ad vba tua tota suspēsa erigit: et ver

24
bum consolatoriu prestolat. **D**esideriu aie mee. **L**oquere ad
cor serui tui. **O** pie cōsolator cur me puocas: cur animā amore
languidā differendo affligis: **E**n amor impatiēs ē nec diutius
expectare potest. **N**am desideria dilatata affligunt animam.

Sapientia **A**mor tuus licet intēsus sit secutiens tū
aliqualiē videt esse: qui de diuinis et sup
celestibus per modū frenorū sentiendū estimas: et ideo quasi p
caliginē iudicas. **S**ic autē nō est. **N**imirū dei sapiētia amor est.
Un sicut eētia sua in cūctis existens nō ptiē: vñ minor ex hoc
in singulis reddit: sic nec amor suus licet cuncta diligat q̄ fecit
minorat. **S**ic enī intendit singulis vt a cunctis vacare videat:
et sic cūctis presidet vt a singulis vacare putet. **N**ec ē sic imagi
nandū quasi tu iuuenis amorē meū preueneris et p̄pterea a me
diligere ex iure velis: s̄ reuera ecōuerso ē. **E**tenim q̄ te ab eterno
dilexi: et te ex noīe noui: et affectu singulari p̄celegi: ideo diligē.
licet ex cōsequēti effectus p̄destinationis effectū requirat dilec
tionis. **U**n sine p̄iudicio oim ceterorū amantiū hoc firmiē tene
as: me circa te omī tpe et hora tam amorose eē intentū: ac si cūc
tis postpositi tibi soli vacare: vt amoru tuo singulariē respōderē

Discipulus: **F**elix sermo et omni acceptiōe digni
simus nūc anima mea magnificata ē
pre oibus diebus vite mee. **D**obzē vna mecum iocūdet simlq̄
congaudeat et congratuletur orbis terre et plenitudo eius: pro
dilecti tam pio amore et tam imensa et optabili dilcōne. **E**ia di
lecte nū auerte oculos tuos a me: q̄a ipi me auolare fecerunt.
Lui nāq̄ cor tā ferreū: saxēūq̄ pect⁹ v̄ba tua scintillifera audi
re posset: et nō subito amoris tui ignē concipet: **Q**uis deniq̄ tā
frigidus vñ tepidus existit: q̄ sibi te ī tāto decore corā oculis cor
dis sui susteret: suiq̄ amoris oculos frequentē ī te defixos hēret.
et ignitū eloquiū tuū vehemētē sepi⁹ audiret: crebriusq̄ eadem
reuolueret: q̄ nō intimi amoris facula inardesceret: **S**ic enī sol
ad emisperiū nostrū ascēdēs: et circulū meridianum describēs:
terrā suo adurit calore: sic colloquiū tuū flāmeuz corda frigida
suo accēdit in amore. **O** oēs sitiētes: venite nūc ad fontē totius
amoris: et ad fructū desiderii iocūdistime dilectiōis. **Q**uā enī
expēditis res: corpus simulq̄ aiām periculo efno exponitis: et
tā iuanū laboratis: **N**ā ī ydropica ariditate p̄sistitis. **O**s aridū
p̄pter sapore carneū tenuē in eo relictū: dentib⁹ vestris roditis.
O miseri vere miserā amatis: dū hoc qd̄ queritis iuxta votuz
nō inuenitis. **C**ernite queso: cernite q̄ bonum et q̄ iocundū sit

summū bonū diligere: sup̄mā sponsā adamare. **R**edite amato
res dulcissimi ad cor: et ppendite q̄ bt̄s qui relictis ōnibus in
hāc cōsentit: eiq; soli cūcta seruicia amozi debita corde deuoto
impēdit. Quāta putatis h̄ solatiōe atq; īterne suauitatis dulce
dine: sibi q̄dē soli nota: ab oculis aut̄ cūctorū viuētū abscondita
pfruet̄ felicif. **P**roide o delicata amatrix efne sapie: beatissima
agnes: v̄ginū gēmula pulcerrima d̄ tāti sp̄si p̄conio iactasti te
dicēs. Anulo suo sbarrauit me: et imēsis monilib⁹ ornauit me:
Mel et lac ex ei⁹ ore suscepi: et sāguis eius ornauit genas meas.
Vere fateor dilcē mi: q̄ sermo tu⁹ dulcissim⁹ igneo amore resp
sus expgefecit dormitantē aiām meā: liq̄fecit et refecit tristem
mentē meā: illuīauit tenebrosa: clausa reserauit: et totū pposituz
meū ad hoc deduxit: vt totis virib⁹ cupiā et ego dignus iueniri
tua dulcissima despōsatiōe. **S**icut enī audiui⁹ sic et expti sum⁹
qz nō ē psonarū acceptio apud te: cūctos ad amorē tuū iuitas:
oēs satias: et eis pocula salutis ppinas. **A**diuro vos oēs o efne
sapie ardētissimi amatores: hui⁹ diuinissime spōse felicissimi di
lectores: vt me v̄ris p̄cib⁹ ad ip̄az dignemini pmouere. **I**ā nūc
o corp⁹ quē sustinetis: q̄re negligit. cur tā diu a tā salutari ppo
sito retardat. **D**eponam⁹ veterē hoiez nouū iduam⁹: et torporē
negligētie nos a tātis ipedientē bonis excutiam⁹. **U**t qd etiam
nati sum⁹: **N**os enī vita viuim⁹ tuū. **S**urgūt simplices illrati et
idocti: et fecūdissima amoris plenitudie iebriant: et nos sbtilia
texētes: ac vitat̄ viā orteris demōstrātes. eosq; ad poculū īne
suauitatis iuitātes: ī ariditate mētis pduram⁹. **E**ia agite v̄frēs
et cōsodales: qz potēs ē de⁹ de lapidib⁹ istis ignez p̄create diuini
amoris. **Q**uis scit si ouertat et salutationē ḡtiosaz p̄scētib⁹ py
ciat: **Q**uis scit si benignā p̄ se reliquat b̄ndcionez. **U**t et nos mi
seri p̄cipies amoris ipi⁹ effecti: int̄ dilcōs et elcōs ei⁹ sortem h̄re
possim⁹: **D**elcāt valde hui⁹ speciosissime memoria spōse: eiusq;
p̄eminētiā ac dignitatis p̄rogatinā recolē singularē: sic musica
in cōiunio vini: et sic odor suauū vnguētōz. **S**ūt enī q̄ se aliqd
putāt eē et nihil sūt: s; seipos et īcautos q̄sq; decipiunt. **Q**ūtiens
min⁹ cognitū amat: qd plene cognituz minus curatur: et cuius
presentia p̄e amoris vehementia vix expectabat. iā habituz ad
libituz: exody magnitudinem ardentius eycitur: q̄ non habi
tum prestolaretur. **F**ateor me ista diebus vanitatis mee curio
sius inspectasse: et inuenisse hoc quod in prouerbio dicitur. **Q**ui
caruere nisi non sunt oculis mihi visi. **Q**uocūq; enim me ver
tebam defectum aliquem amozi contrariantem inueniebam.

72
Nam si aderat pulcritudo corporis: deerat formositas mentis.
Subiectū delicatū nōnūq̄ morum incōpositiōe vel inepta qua
dam ⁊ amori cōtraria stoliditate patebat. Nunc aquilū nasum
aut simū: nūc dentes retortos: aut crines abrasos: aut sordidas
vestes habebat. ⁊ si hec ad votū erant: egestate mltā amori cō
traria p̄nebat. ⁊ si opulētia ⁊ pulcritudine flozebat: rusticitas
generis ip̄az odiosaz reddebat. Hanc melācolia: hāc colera ira
plena: hāc fama ecliptica denigrabat. Ubi vero hec oīa aderāt
cōgruent: impossibilitas ppria deerat: vel malicia hoīz: vel d̄trac
tio linguarū: q̄ poculū dulce amaritudine quadā pfundebāt: et
me ab huiusmodi amore pstringebāt. Animus me⁹ amores spi
rans rosam habere spinā conq̄rebat. lilia aut violas rusticorū
vlti: ac pecorū pascue deseruire sicut p̄ncipi attediabat. Pau
nem aurea veste nitentē: deformes habere pedes moleste fere
bat. Quid plura: Luncta p̄currēs singula maculosa iueni ac de
fectuosa. Dixiq̄ in corde meo: ab inq̄sitiōe amoris nūq̄m velle
desistere: donec amatū omni carēs defectu cōtingeret inuenire
Quid multis morer: Ecce nūc abyssus abyssuz repperit. Abyf
sus desiderioꝝ abyssum itroiuit oim gratiarū atq̄ p̄fectionum
Quid enī: Ecce tu pulcra es amica mea suavis ac decoꝝa sicut
hierusalem: virtuosa honorosa ac generosa. In diuitijs cūctos
p̄cellis: in gloria oēs antecedis: nō solū sapiens: s; ⁊ ip̄a sapien
tia existis. Nec ē similis tui in amoris facultate ⁊ arte amandi
nec timore q̄dem aut pudore sollicitabif q̄ te diligere seu despō
sare voluerit. Familiaritas tua nō parit odiū vel cōtemptū: sed
q̄nto amatores tui p̄fecti⁹ te vidēt. tāto tibi p̄ amorē intēsius ad
berēt. Nempe celestis artifex toti⁹ stature dilecti mei liniamēta
ac speciē plene artis sue circino descripsit: omne sup̄fluū inde re
secans: toti⁹ pulcritudinis formā dereliq̄t: ac in eo summā amo
ris collocavit. Quis nāq̄ ē q̄sō edicite: cui⁹ mentē pp̄rijs oculis
oblata eius pulcritudo auolare nō fecerit: cuius audituz ei⁹ dul
ce eloquiū nō inebriauerit: cui⁹ cor eius amor vi sibi nō subiece
rit: Omnia eius sup̄eminēt eloquio verborū: metro metiri ne
queūt: amātis t̄n affectu claudī volunt: ⁊ dilectū reficiūt ⁊ huic
omnia mea venūdata gratis eius perpetuo obsequio se deputa
runt: iurarunt per viuētē in secula ab eius beneplacito nolle
declinare. O mi dulcis q̄ p̄dulcis ē amicitia tua que me vagā
extra me nō reppulit: s; se meo amori mercedē d̄sideratā p̄buit
O q̄ felix affect⁹ mei cibus cui⁹ gust⁹ oīa suauia reddit amara.
amaraq̄ cūcta reddit p̄e dulcia. Veniat dilect⁹ meus in ortum

suū: ibiq; reficiat̄ dulciſ ab ea quā afficit uehementer. **U**eni di
lecte mi: colligamus ſimul roſas de roſario: pomellaq; tibi ſoli
reſeruata exhibebo: nec prohibebo guſtū omniū deſiderabiliū ibi
naſcētū. **E**n video dilectū meuz ſtantē trecētis iuuēculis: toti⁹
dulcore pulcritudinis delicatiſſimis vallatū: ipſi quoq; induti
ſubtilib⁹: ⁊ vnusquiſq; ꝑcinct⁹ zona aurea ad mamillas. **C**oma
quoq; cuiuſlibet fulua uelut auruz radios ſolares reuerberat.
vt uiue lucis tricliniū inhabitare uideat. **I**pſe autē i medio eoz
colore roſeo: niueoq; cādoze uultus iſuſus relucet nomē ſuum
⁊ memoriale ſuū in deſiderio anime. **D**qs mihi det vt ⁊ nomē
eius mellifluū: ſſis aureis ſup latitudinē cordis mei ſuſcribat̄
qd ⁊ pro amoris remaneat ſignaculo: nec vlla vnq; ve cetero
ipm tollat obliuio. **D** mi dulciſſima ⁊ feliciffima ſapīa: peto vt
me a te nec uita nec mors nec vlla fortune ſors ſeparet: ſ; ꝑma
neat morte fortioz noſter amor in euū. **A**men.

Q diuina ſapientia amabilis ſit ſimul ⁊ terribilis.

Alio quoda tēpoze cū ſol eēt

ſub nubilo: q̄ prius admodum clare refulſerat. ⁊ gelu
noctis ridētibus floſculis ſilentiū ipſuiſſet: ꝑcelliq; tonātib⁹
nauicula i medio maris iactaret fluctib⁹: timoz ⁊ tremoz iquit
diſcipulus uenerūt ſup me: ⁊ cōtexerūt me tenebre: ſedebā ſoli
tari⁹: cepiq; recogitare omnes ānos meos in amaritudine aīe
mee. **Q**uodā igit modo ieffabili oculo intellectuali ꝑpoſita fuit
uiſio illa ꝑphetica in q̄ legif q; throni poſiti ſūt: ⁊ antiqu⁹ dierū
ſedit: ueſtimentū eius q̄ſi nix candidū: ⁊ capilli capitis eius q̄ſi
lana mūda: thron⁹ eius flamma ignis accenſus: flui⁹ igneus
rapiduſq; egrediebat̄ a facie ei⁹: ⁊ ex ore ei⁹ gladius ex vtraq;
ꝑte acutus ꝑcedebat. **S**tupēfact⁹ igit ⁊ nimio terroze ꝑcuſſus
ihorruerūt ōnes pili carnis mee. **O**mnia namq; ꝑccata mea ⁊
delicta iuuētutis mee a ꝑuo uſq; ad magnū: cūctis cernētibus
corā me apte uidebā. **C**ogētib⁹ aut nūcys ⁊ feſtinātibus: merē
tē me ac dolentē aī iratū iudicē ꝑduxerunt. **C**um uero rex in
impatoria maiestate ſedens faciē eleuaſſet: ⁊ ardētibus oculis
furozē pectoris indicāſſet corruī ⁊ ad terrā uſq; ꝑlapſus caput
iualidū ſupra brachiū ꝑnt potui reclinaui. **Q**ūq; ad horā nimio
terroze coreptus tacuiſſez: tandē ad meiꝑm rediēs cū gemitu
multo hec itra me dicebā. **U**e ue ambulātibus ꝑoſt cōcupiſcēti
as cordis ſui. **U**e omnib⁹ opantib⁹ iniq̄tatez: qz ſi cognouiſſent
futurā eis paratā penā: atq; ſtrictā irati iudicis ſentētiā contra